BILLEDKUNSTENS DAG 2026

EN MANGFOLDIG FEST FOR BILLEDKUNSTEN

Af Tine Engel Mogensen, Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst

4.B på Hobrovejens Skole i Randers har lavet dette flotte silhuet- og zentangleværk. Foto: Johanne Husum Asferg

I mere end 10 år har onsdag i uge 11 betydet et helt særligt fokus på billedkunst for børn og unge, når Billedkunstens Dag rulles ud. I år deltog langt over 20000 børn og unge fra over 200 institutioner i begivenheden, som nu også har mange 'aflæggere' i de øvrige nordiske lande. Det er et skønt mangfoldigt billede, der tegner sig af deltagerne, med stor bredde i både institutionstyper, aldersgrupper, genrer, temaer, materialer og altså også geografi. Her kan vi kun lige trække nogle grove linjer op og lave et par visuelle nedslag, men vi vil varmt anbefale jer at besøge Facebook-gruppen "Billedkunstens Dag" for mange flere indtryk fra begivenheden. Og husk: Når I har aktiviteter på Billedkunstens Dag, må I også rigtig gerne dele dem i gruppen eller på Instagram: #billedkunstensdag (helst ikke som stories!). På den måde kan alle inspirere hinanden, og det er en stor hjælp for os, når vi efterfølgende skal danne os et overblik over, hvordan det egentlig går med Billedkunstens Dag. Mange tak!

Flydende skyer på Skrillingeskolen i Middelfart og dryp i Rinkenæs Børneunivers.

Inspirationskataloget

Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst udgiver hvert år i samarbejde med Danmarks Billedkunstlærere et inspirationskatalog til Billedkunstens Dag, og det bliver altid brugt flittigt. Nogle år er det bestemte idéer fra kataloget, der fanger an – sidste år var det for eksempel zentangle-fjer, og året før det papirklip. Der er ikke så entydigt et "årets hit" i år, men de flydende skyer af pap og de islandske 'dryp' var populære.

Hobrovejens Skole i Randers havde tilsyneladende sat sig for at prøve alle katalogets idéer igennem; her var både Dalaheste (og 'Dalaheste på Dalahest'!), fabeldyr, dryp samt lerlandart med diverse dyr og andre væsner.
På Skanderup Efterskole tog de afsæt i idéen "Menneske eller maskine?" – og førte den lige et nøk videre med laserskårne modeller i træ og cyborgs via elektronikplatformen Arduino.
Inspirationskataloget er tænkt som netop dét – inspiration. Det er derfor også godt at se, at der er flere, der finder frem til tidligere inspirationskataloger og lader sig inspirere af idéer derfra. F.eks. lavede Hørup Centralskole skumtryk med temaet "Liv i lange baner", og Vonsild Skole arbejdede med robotter i syltetøjsglas fra sidste års katalog.

Massens ornament og fælles temaer

Foto:
Dryp i Rinkenæs Børneunivers
Hobrovejens Skole: Dalaheste på Dalahest
Skanderup Efterskole: Menneske eller maskine?

Der er efterhånden mange skoler og billedskoler, der har Billedkunstens Dag som en fast tradition på årshjulet, og en del arbejder ligesom Hørup Centralskole med dét, man – med en metafor inspireret af den tyske sociolog og kulturkritiker Siegfried Kracauer – kan kalde "massens ornament": at mange mere eller mindre ens elementer tilsammen danner et visuelt mønster eller en helhed, der er mere end summen af delene. For eksempel dannede klassiske brune papirsposer 'rammen' for Kulturskolen Skanderborgs arbejde med temaet "Et kig ind i Norden", og tegne- og billedkunstelevernes værker blev udstillet i butikscentret Bloms i Skanderborg, hvor der også var mulighed for at deltage i en åben workshop.

Sct. Jørgens Skole i Roskilde, som trofast har fejret Billedkunstens Dag hvert år siden 2016, arbejdede i år med projektet "Vi er alle i samme båd". Her farvelagde og foldede alle elever fra 0.-6. klasse papirbåde, og de 400 både blev samlet til en stor fælles båd-installation.

Foto:
Øverst: Hørup Centralskole: "Liv i lange baner". **I midten til venstre:** "Mega Mylder" på Nørrebro Park Skole.
I midten til højre: Kulturskolen Skanderborg. **Nederst:** Sct. Jørgens Skole

Det batter i det hele taget noget, når hele skolen er i gang. På Holbergskolen i København skabte skolens 600 elever kravlevæsner ud fra temaet "Holberg kravler på væggen"; og på Nørrebro Park Skole deltog alle klasser fra 0.-8. klasse (ca. 650 elever) i forløbet "Mega Mylder" med inspiration fra den danske kunstner Frederik Næblerød. Hver elev lavede to tegninger med fantasivæsner og masser af farver, og tegningerne blev samlet til et stort fælles kunstværk til skolen.

En del skoler vælger at tage udgangspunkt i et fælles tema og til gengæld udforske det på mange forskellige måder. For eksempel arbejdede både Stenløse Privatskole og Mølleskolen med temaet "Arkitektur" og kom vidt omkring på de forskellige klassetrin. Og der blev selvfølgelig blandt andet konstrueret bygningsværker – i både lille og stor skala.

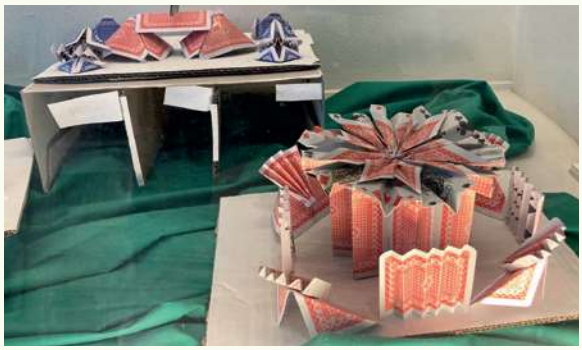

Foto:
Øverst: Holbergskolen: "Holberg kravler på væggen". **I midten til venstre:** Stenløse Privatskole. **Nederst til venstre og højre:** Mølleskolen i Ry.

Foto: I Grunnskólinn í Hveragerði skabte elever i indskoling og på mellemtrin dette fine fælles 'pappírsverk', som nu er udstillet i skolens spisesal.

Nedslag i Norden

Island har været med i Billedkunstens Dag i mange år efterhånden. Det er stærke kræfter i den islandske billedkunstlærerforening, der orkestrerer Billedkunstens Dag på øen og udsender inspirationsmateriale m.v. til skolerne. I år deltog over 30 skoler og 5000 børn og unge fra grundskole til gymnasieniveau i begivenheden – og mange af dem lavede "pappírsverk" inspireret af kunstneren Charles McGee.
Finland deltog i Billedkunstens Dag for første gang i år; begivenheden er foreløbig forankret i Förbundet for konstskolor i Finland. Det blev en flot debut med 18 deltagende billedskoler, 400 børn og "Nordiske dyr" som et gennemgående tema.
De deltagende finske billedskoler delte desværre i høj grad deres aktiviteter som stories på Instagram frem for på den fælles Facebook-side – med det resultat, at de hurtigt forsvandt igen. Næste år kommer Facebook-siden forhåbentlig mere i spil igen, også for vores nordiske na- og genboer.

Foto: "Norden – en gemensam gren", bogstavfugl i Nynäshamn

Begivenheden er også stadigvæk ny og spirende i Sverige, som i år var med i 'Bildkonstens Dag' for blot anden gang. I Sverige er det i høj grad kræfter fra Bildlärarnas Riksförening, der står bag udbredelsen af Billedkunstens Dag og aktiviteterne; f.eks. i Nynäshamn, hvor der ligesom sidste år var et imponerende samarbejdsprojekt med folkeskoler, kulturskole, kunsthal m.v., denne gang ud fra temaet "Nordisk". Projektet havde stor bevågenhed lokalt fra både politikere, indbyggere og presse. Ifølge Riksföreningen er det dog fortsat en udfordring at udbrede kendskabet til 'Bildkonstens Dag' i Sverige og få flere til at deltage, men det tog immervæk også mange år, før Billedkunstens Dag for alvor var etableret i Danmark.

Foto: Konst och Design-eleverne på Per Brahegymnasiet i Jönköping fejrede 'Bildkonstens dag' med en udstilling på Österängens konsthall med temaet "Illusion".

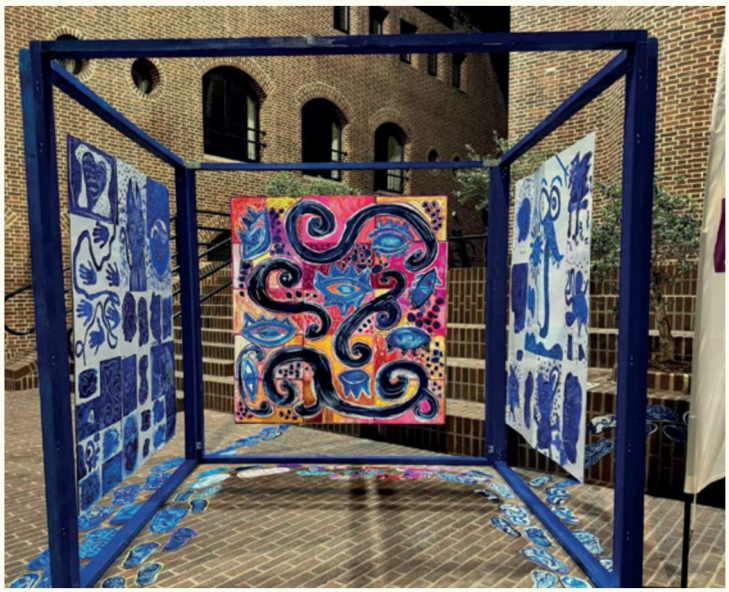

Foto: Holstebro Kunstskole

Lokale samarbejdsprojekter

Nynäshamn er et godt eksempel på et projekt, der engagerer mange forskellige aktører i lokalsamfundet. Det samme gør sig gældende i Holstebro, hvor Holstebro Kunstskole også i år slog Billedkunstens Dag stort an og inviterede børn fra flere af kommunens skoler og daginstitutioner til at deltage i en række forskellige kunstprojekter. På selve Billedkunstens Dag inviterede kunstskolen alle byens børn til en fælles kreativ workshop på Holstebro Børnebibliotek, som blev særdeles velbesøgt. Værkerne kunne efterfølgende opleves i en række udstillinger rundt om i byen, blandt andet i rådhushallen, Nørreport Centret og DR Midt & Vest. Sidstnævnte udstillingssted var ikke tilfældigt, da det igen i år lykkedes Holstebro Kunstskole at etablere en god kontakt med den lokale presse. Et eksempel til efterfølgelse!

Foto: "Sig det med blomster" i Randers

Et andet stort samarbejdsprojekt fandt sted i Randers, hvor kunstneren Anni Holm i samarbejde med skoleelever, Randers Kommune Affald & Genbrug og Randers Kunstmuseum igen i år udsmykkede facaden af P-huset City med papkrus. Denne gang blev 1000 brugte papkrus forvandlet til en farverig blomstereng. Projektet skal gøre opmærksom på (mis)brug af papkrus i Danmark (130 mio. om året!) – med Anni Holm: "Måske hjælper det at sige det med blomster fremfor den løftede pegefinger, når vi skal ændre vores forbrugsvaner".

Kunstnerworkshops og afsæt i udstillinger

Mange kunstinstitutioner benytter lejligheden til at tage udgangspunkt i en aktuel udstilling og lave workshops for børn. Viborg Kunsthal fejrede vanen tro Billedkunstens Dag i samarbejde med Viborg Gymnasium, Overlund Skole, BGK-elever fra Kulturskolen Viborg og HJEM Viborg og åbnede en pop-up udstilling i Trappegalleriet, i år med udgangspunkt i Stine Dejas udstilling "Micro Management". Noget længere mod syd inviterede Augustiana blandt andet til workshops, hvor børnene kunne fordybe sig i udstillingen "Lost and Gained" af billedhuggeren Tina Maria Nielsen. I workshoppen "Stik fingeren i jorden" med billedkunstneren Lars Waldemar skulle børnene lave en afstøbning af deres finger i gips blandet med blomsterfrø og efterfølgende stikke den i jorden – med håbet om, at det resulterer i en lille blomstereng foran kunsthallen. Som Augustiana udtrykker det: "Ungerne har fingrene i materialerne, de sætter spor og tager selv små erindringsglimt med videre."

Årets bedste onsdag!

Netop spor og erindringer spiller en stor rolle i dét, man kan kalde Kompetencecenter for børn, unge og billedkunsts fundraisingstrategi for de næste år. Blandt andet takket være en 3-årig donation fra A. P. Møller har det nemlig hidtil været muligt at have en tovholder på Billedkunstens Dag til at koordinere, samle trådene, sørge for plakat og inspirations-katalog, og der forestår nu en større opgave med at skaffe midler til fortsættelse af indsatsen – så vi også fremover kan støtte op om det, nogen har kaldt "årets bedste onsdag". Det kommer I forhåbentlig til at høre mere om. Foreløbig ses vi til Billedkunstens Dag 2027!

Bemærk: Billederne i denne artikel er for de flestes vedkommende 'høstet' i Facebook-gruppen "Billedkunstens Dag", hvor man kan finde mange flere billeder og mængder af inspiration. Andre billeder er fundet på de medvirkende institutioners egne Facebook- eller hjemmesider.
På Kompetencecenter for børn, unge og billedkunsts hjemmeside (kbub.dk) kan man finde en udgave af denne artikel med flere billeder og læse mere om både Billedkunstens Dag og projektet "Billedkunstens Dag i Norden". Her finder man desuden et arkiv med oversigtsartikler fra tidligere år.